

5. Захлебный А. Н. На экологической тропе (Опыт экологического воспитания) / А. Н. Захлебный. – М. : Знание, 1968. – 78 с.
6. Зверев И. Д. Экология в школьном обучении : Новый аспект образования / И. Д. Зверев. – М. : Знание, 1980. – 96 с.
7. Ковальчук Г. С. Виховання екологічної свідомості / Г. С. Ковальчук // Початкова школа. – 1999. – № 10. – С. 17–19.
8. Козина Е. Ф. Методика преподавания естествознания : учеб. пособ. для студ. высш. учеб. завед. / Е. Ф. Козина, Е. Н. Степанян. – 2-е изд., стер. – М. : Изд. центр «Академия», 2008. – 496 с.
9. Левко Л. А. Формування екологічної культури молодших школярів / Л. А. Левко // Розкажіть онуку. – 2009. – №7-8. – С.4–27.
10. Николаева Е. И. Психология детского творчества / Е. И. Николаева. – СПб. : Речь, 2006. – 220 с.
11. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
12. Федій О. А. Естетотерапія : навчальний посібник / О. А. Федій. – [2-ге вид., перероб. та допов.]. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 288 с.
13. Ясвин В. А. Психология отношения к природе / В. А. Ясвин. – М. : Смысл, 2000. – 456 с.

УДК 37.02:351.746.1

ТЕХНОЛОГІЯ «WEB-КВЕСТ» ЯК ФОРМА ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ НУШ

*Любов Григорівна Хоменко,
кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри початкової
освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх
викладання Полтавського національного педагогічного університету
імені В.Г. Короленка*

Анотація. У статті розкрито поняття «Web -квест» технології і обґрунтовано її як форма інтерактивного навчання молодших школярів в умовах НУШ, в рамках якої вчитель початкової школи формує пошукову діяльність молодших школярів, задає параметри цієї діяльності й визначає її часові межі. При цьому вчитель перестає бути «джерелом знань», створює необхідні умови для пошуку інформації, а учні початкової школи перетворюються з пасивних об'єктів навчальної діяльності в її активних суб'єктів. Web-квест є інтерактивним процесом, у ході якого молодші школярі виявляють мотиви до самостійного здобуття необхідних знань.

Ключові слова: інтерактивні технології, Web -квест, методика Web -квест, інноваційні методи, інформаційно-комунікаційні технології.

Abstract. The article describes the concept of «Web-quest» technology and substantiates it as a form of interactive training of junior pupils in the conditions of Nursery, in which the teacher of elementary school forms the search activity of junior schoolchildren, sets the parameters of this activity and defines its time limits. At the same time, the teacher ceases to be a «source of knowledge», creates the necessary conditions for the search for information, and elementary school students turn from passive objects of educational activity into its active subjects. The Web-based project is an interactive process in which younger students find motives for self-learning.

Key words: Web-quest, innovative information and communication technology.

«WEB-QUEST» TECHNOLOGY AS A FORM OF INTERACTIVE EDUCATION FOR YOUNG SCHOOLS IN NURSING CONDITIONS

Liubov Hryhorivna Khomenko

Сьогодні, в умовах ХХІ століття, формується інформаційне суспільство, в якому на перше місце виходять комп'ютерні програми та технології. До такої тенденції мають бути готові і вчителі нової української школи, які вже сьогодні повинні використовувати у своїй роботі інновації часу [2].

Слід практикувати нові форми роботи, здатні зацікавити молодших школярів до пізнання нового та незнайомого. Необхідно орієнтуватися на такі форми роботи з учнями, що сприятимуть розвитку критичного та креативного мислення, формуватимуть в учнів початкової школи нові знання та вміння [1]. Однією з таких форм роботи сьогодні є технологія Web -квест. Уроки розроблені у формі Web -квест у початковій школі набувають дедалі більшої популярності. Така підтримка нового методу, очевидно, обумовлена перш за все його ефективністю, що проявляється у підвищеній мотивації учасників Web -квесту, їх активністю під час виконання роботи, залученні візуалізації, нестандартних рішеннях, можливість проявити креативність, лідерство, навички співпраці у групі та інше. Навчання за допомогою технології Web -квест не лише дає знання молодшим школярам, але й вчить їх працювати у команді [9]. Проблемі розробки та використання Web -квестів у навчальному процесі присвятили свої доробки М. Андрєєва, О. Гапєєва, Б. Додж, Т. Марч, М. Шаповалова, В. Шмідт та ін. [10, 11].

Мета статті – розкрити поняття Web-квест технології, обґрунтувати її як форми інтерактивного навчання молодших школярів в умовах НУШ, в рамках якої вчитель початкової школи

формує пошукову діяльність учнів, задає певні параметри діяльності та визначає її часові межі.

З метою ефективного підвищення якості навчальної діяльності молодших школярів в умовах НУШ на уроках є впровадження технології Web-квест, що сьогодні недостатньо висвітлено в сучасній педагогічній літературі.

Web-квест поєднує в собі ідеї проектного методу та ігрових технологій у середовищі WWW засобами Web-технологій. Концепція Web-квеста була розроблена в США в університеті Сан-Дієго в середині 90-х років професорами Б. Доджем [Dodge, 1997] і Т. Марчем [March, 1998]. На порталі університету Сан-Дієго розміщені методичні рекомендації, чисельні приклади і шаблони, які допоможуть самостійно створювати Web-квести [2]. Під квестом (англ. *quest* – подорож, мандрівка) розуміють комп'ютерну гру, в якій гравець має досягати певної мети, використовуючи власні знання і досвід, а також спілкуючись з учасниками квеста [9]. У літературі існує ціла низка тлумачень цієї назви [2, 5, 10, 11]):

- Web-квест – це ситуація з чіткими ролями всіх учасників.
- Web-квест – це пошукова діяльність, спрямована по одному або декількох маршрутах, ведуча до певних цілей [9].
- Web-квест – проблемне завдання, для виконання якого використовуються інформаційні ресурси Інтернету [2].
- Web-квест (webquest) – це проблемне завдання з елементами рольової гри.
- Web-квест – це формат уроку в початковій школі орієнтований на розвиток пізнавальної, пошукової діяльності молодших школярів, на якому значна частина інформації здобувається через ресурси Інтернету.
- Web-квест в педагогіці – проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якого використовуються інформаційні ресурси Інтернет [5, с. 34].

Ряд вчених визначає технологію Web-квест як сукупність методів та прийомів організації дослідницької діяльності, для виконання якої учні початкової школи здійснюють пошук інформації, використовуючи інтернет-ресурси з практичною метою.

В. Кругліков називає такі принципи інтерактивного навчання, на яких базується і Web-квест технологія: індивідуалізації, гнучкості, елективності, контекстного підходу та розвитку співробітництва [6, с. 56]. П. Сисоевим та М. Євстигнєєвим встановлено, що Web-квест є найскладнішою з низки інформаційно-комунікаційних технологій, таких як Hotlist, Treasure Hunt,

Multimedia Scrapbook, оскільки у ньому можна вирішувати комплексні навчальні завдання, а відтак і формувати різноманітні мовленнєві та дослідницькі вміння, професійні якості [8].

Методологічною основою Web-квест є активне навчання, що створює передумови для перетворення нової інформації, яку одержують учні, в нові знання, котрі вони можуть використовувати. Характерними особливостями Web-квесту, що відрізняють його від інших технологій є такі: заздалегідь визначені ресурси, в яких є інформація, необхідна для розв'язання проблеми.

Робота з Web-квестами підвищує ІТ-компетентність вчителя початкової школи та молодшого школяра, знайомить з новими видами сучасних Інтернет-сервісів, розвиває інформаційну культуру, сприяє розвитку критичного мислення, формує вміння знаходження шляхів розв'язку проблеми та завдання в цілому. Технологія Web-квест дозволяє формуватися наступним компетенціям:

- використання ІТ для вирішення професійних завдань (для пошуку необхідної інформації, оформлення результатів роботи у вигляді комп'ютерних презентацій, Web-сайтів, флеш-роликів, баз даних тощо);

- самонавчання і самоорганізація;

- робота в команді (планування, розподіл функцій, взаємодопомога, взаємоконтроль);

- вміння знаходити кілька способів рішень проблемної ситуації, визначати найбільш раціональний варіант, обґрунтовувати свій вибір;

- навик публічних виступів (обов'язково проведення передзахисту та захисту проєктів з виступами авторів, з питаннями, дискусіями).

Створення та проведення квестів є нескладним процесом, що не потребує завантаження додаткових програм або одержання специфічних технічних знань та навичок – необхідним є лише комп'ютер, з доступом до мережі Інтернет та творче мислення.

Як зазначає В. Шмідт, Web-квести – це міні-проєкти, засновані на пошуку інформації в Інтернеті. Завдяки такому конструктивному підходу до навчання, учні початкової школи не тільки добирають і упорядковують інформацію, отриману з Інтернету, але й скеровують свою діяльність на поставлене перед ними завдання [10]. Отже, Web-квест характеризується відсутністю готових до виконання знань, алгоритмів розв'язання задач, певним зануренням у пошукову діяльність і зв'язком з реальним життям. То можна говорити, що

Web-квест в початковій школі – це дидактична структура, в рамках якої вчитель удосконалює пошукову діяльність молодших школярів, задає їм параметри цієї діяльності і визначає її час.

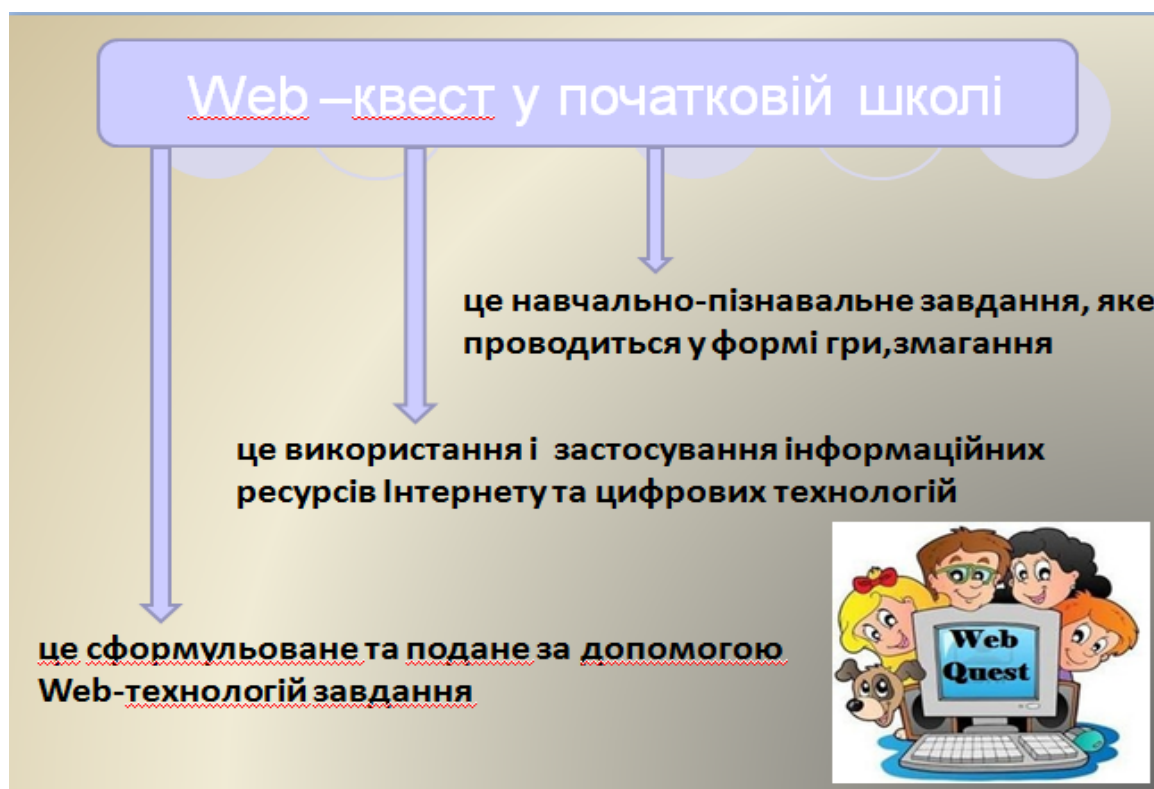

Рис.1. Графічне представлення поняття «Web-квест» в початковій школі

Тематика Web-квестів, що використовуються в початковій школі, може бути найрізноманітнішою. М. Шаповалова розрізняє два основні типи Web-квестів: короткострокові (розраховані на одне-три уроки) і довгострокові (охоплюють декілька місяців, семестр або цілий навчальний рік) [9].

Так як Web-квест є вид діяльності молодших школярів, для виконання якої вони здійснюють пошук інформації за допомогою мережі Інтернет за вказаними адресами, тому, єдиною умовою для успішного його проведення є наявність доступу до мережі Інтернет та відповідна підготовка вчителя та учнів.

На сьогодні можливості Google величезні і вміння ними користуватися значно полегшують роботу і вчителя і молодших школярів. Такі форми роботи як вікторини, тести, ребуси, схеми, кросворди та інші, часто використовуються як завдання для Web-квесту, їх можна розробити та виконувати за допомогою мережі Інтернет. Можна створювати і різноманітні дидактичні ігри, використовуючи додаток LearningApps.org, для створення стрічки часу – time.graphics, myHistro та інші.

Для створення онлайн тестів можна використовувати такі додатки – Kahoot, Socrative, ClassMarker, Plickers, Майстер тест, Твій тест та інші, для ребусів – [rebus1/ua](http://rebus1.ua), для кросвордів – cross.highcat.org/, puzzlecup.com, для пазлів – JigsawPlanet.

Створення Web-квесту для молодших школярів умовно можна розділити у 5 кроків.

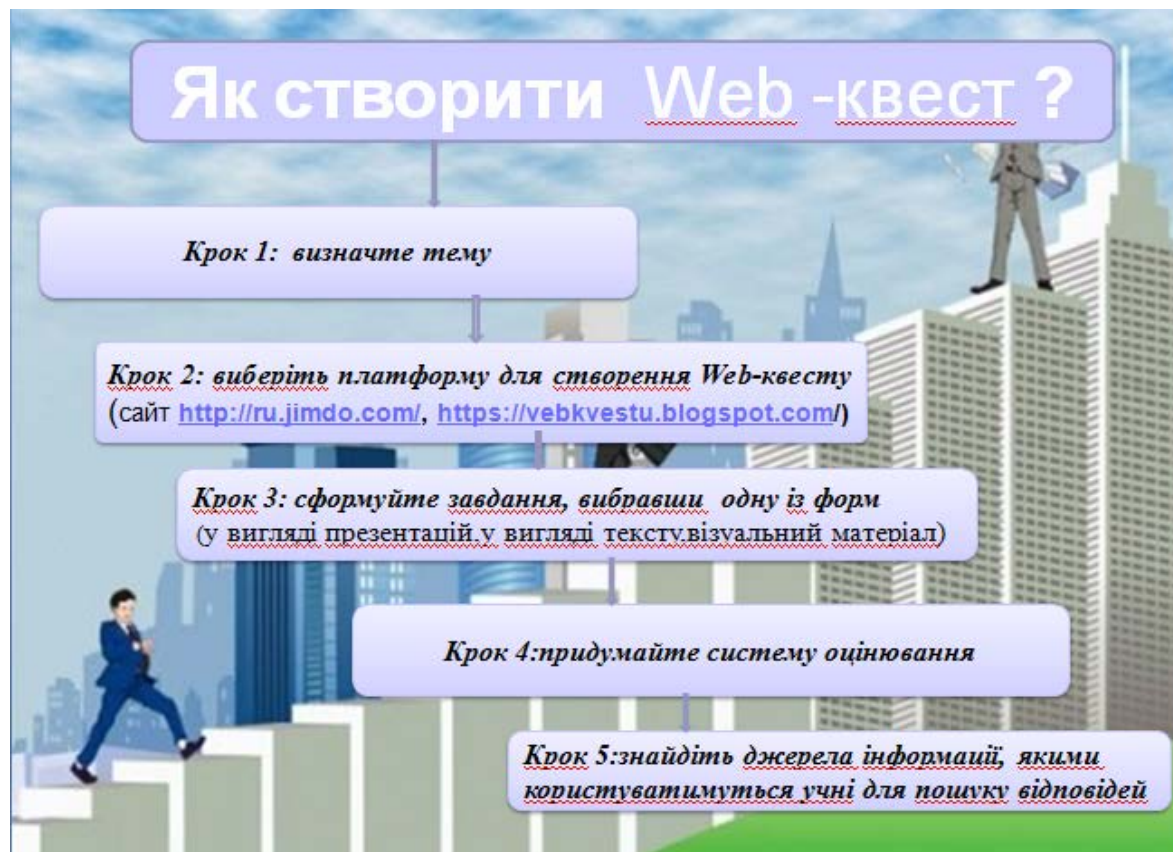

Рис.2. Схематичне покрокове створення Web-квесту в початковій школі

Крок 1: Визначення теми. (Відповідно до вікових особливостей)

Крок 2: Вибір платформи.

Крок 3: Формування завдання.

Крок 4: Система оцінювання.

Крок 5: Джерела інформації для молодших школярів.

Використання даної технології вчителем у початковій школі надає можливість:

- економії часу;
- вибору учнем початкової школи зручного темпу роботи та завдань, відповідно до його рівня навчальних знань;
- протягом уроку самостійно виправити свої помилки;

- працювати індивідуально і одночасно співпрацювати з іншими;
- проявити лідерські якості та креативність;
- працювати в команді;
- розвивати комп'ютерну грамотність, опановувати комп'ютерні програми та технології;
- впроваджувати інновації в роботі;
- для розвитку критичного мислення.

Результати учні надсилають на електронну адресу у визначений термін. Потім разом з ініціативною групою учнів підводяться підсумки. Результати висвітлюються на сайтах шкіл у вигляді Web-сторінок та Web-сайтів, оголошуються переможці. Web-квест доцільно проводити перед початком предметного тижня, щоб в рамках заходів тижня оголосити результати.

Використання Web-квестів робить молодшого школяра самостійним, пристосованим до життя, який вміє орієнтуватися в різноманітних ситуаціях, сприяє розвитку пізнавальних, творчих навичок учнів, умінь самостійно конструювати свої знання, умінь орієнтуватися в інформаційному просторі; розвитку критичного мислення, навичок інформаційної діяльності. З використанням даної технології вчитель початкової школи отримує дієвий спосіб формування мотивації навчання, творчого осмислення матеріалу, ретельного закріплення знань.

На сучасному етапі розвитку освіти вчитель початкової школи в умовах реорганізації має бути готовим до інновацій, активно їх впроваджувати, поширювати власний педагогічний досвід, бути новатором та допомагати іншим швидше пристосуватися до змін. Слід використовувати принципово нові форми роботи, які б відповідали потребам і запитам сучасного учня початкової школи та допомагали б формувати у майбутньому компетентну особистість.

Література:

1. Dodge B. Rethinking the WebQuest Taskonomy: A New Taxonomy of Authentic Constructivist Tasks [Електронний ресурс] / B. Dodge. – Режим доступу: <http://www.webquest.org/act/tappedin.htm>.
2. March T. Criteria for Assessing Best WebQuests [Електронний ресурс] / T. March. – Режим доступу : <http://www.bestwebquests.com/bwq/matrix.asp>.
3. Быховский Я. С. Образовательные веб-квесты [Электронный ресурс] / Я. С. Быховский. – Режим доступа : <http://ito.edu.ru/1999/III/1/30015.html>.

4. Волкова О. В. Подготовка будущего специалиста к межкультурной коммуникации с использованием технологии веб-квестов : дисс. ... кандидата пед. наук : 13.00.08 / Волкова О. В. – Белгород, 2010. – 217 с.
5. Гапеева О. Л. WebQuest технологія у навчанні студентів за програмою підготовки офіцерів запасу / О. Л. Гапеева // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – 2011. – Вип. 21.1. – С. 335–340.
6. Кругликов В. Н. Принципы интерактивного обучения / В. Н. Кругликов. – М., 1998.
7. Лямзіна Н. К. Веб-квест як засіб навчання майбутніх економістів публічного виступу / Н. К. Лямзіна // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2012. – № 13. – С. 163–172.
8. Стаття «Навички 21 століття». Електронний доступ: <http://uspih.iteach.com.ua/for-trainers/treasury/21century>.
9. Шаповалова М. Г. Веб-квест-технологии как одно из условий реализации деятельностного подхода в обучении информатике [Електронний ресурс] / М. Г. Шаповалова. – Режим доступу: <http://www.ito.edu.ru/2010/Rostov/I/3/I-3-7.htm>.
10. Шмідт В. В. Технологія веб-квеста при навчанні англ ійської мови студентів немовних спеціальностей [Електронний ресурс] / В. В. Шмідт. – Режим доступу: <http://www.winner.se-ua.net/page26/1/10>.